

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/1000/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815202085
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3815202085.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 351 026, so sídlom Grösslingova č. 77, Bratislava, proti odporcom: 1/ U. S., bytom M., E. č. X/XX, 2/ P. Tencerová, bytom M., E. č. X/XX, obaja právne zastúpení JUDr. Marekom Valachovičom, PhD., advokátom so sídlom Bratislava, Porubského č. 2, o zaplatenie sumy 6.801,33 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 12. júna 2015, č.k. 13C/62/2015-149, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcom náhradu trov odvolacieho konania 245,73 eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám právneho zástupcu odporcov 1/, 2/ JUDr. Mareka Valachoviča, PdD., advokáta.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal voči odporcom 1/, 2/ zaplatenia sumy 6.801,33 eur s príslušenstvom a to spoločne a nerozdielne. Zároveň navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne trovy právneho zastúpenia vo výške 982,81 eur na účet právneho zástupcu odporcov 1/, 2/, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1 písm. a/, b/ zák.č. 310/92 Zb., ďalej ust. § 52 ods. 1, § 879 j OZ, § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1 a § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kedy na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh je nedôvodný, pretože odporcovia 1/, 2/ v prejednáwanej veci vzniesli námietku premlčania. Súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že dňa 02.11.2006 medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcami 1/, 2/ ako dlžníkmi na základe úverovej zmluvy, navrhovateľ poskytol dlžníkom a spoludlžníkovi medzi úver vo výške 300.000,- Sk, (9.9958,18 eur) a títo sa zaviazali splácať istinu a úroky pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 144,39 eur a po pridelení cieľovej sumy vo výške 99,58 eur. Navrhovateľ podal dňa 26.05.2011 návrh na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku vydaného Rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.12.2010 a vykonateľnosť dňa 26.12.2010 s tým, že exekučné konanie bolo vedené na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 16Er/1858/2011 a v konečnom dôsledku, bolo uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.03.2015 zastavené. Navrhovateľ podal v predmetnej veci návrh na súd dňa 16.02.2015.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmluva o úvere (mediúvere) je ako typ upravená Obchodným zákonníkom, jedná sa o tzv. absolútny obchod. Ust. Obchodného zákonníka však v čase vzniku predmetného vzťahu neobsahovali ustanovenia o ochrane spotrebiteľa. Zmluva o mimoriadnom mediúvere a stavebnom úvere zo dňa 02.11.2006 je aj spotrebiteľskou zmluvou, pričom súd nepopiera

úver ako absolútny obchod. V prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa však na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Podľa názoru súdu na záväzky posudzovania námietky premlčania z takejto zmluvy, hoci je upravená aj podľa Obchodného zákonníka, je potrebné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu je potrebná na daný vzťah aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku (§ 50 a nasl. OZ). To je rozdiel medzi aplikáciou Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, ktorá je uzavretá ako absolútny obchod medzi dvomi podnikateľmi a zmluva o úvere, ktorá je uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, kedy nevyhnutne prístupuje aplikácia spotrebiteľských noriem. Súd poukázal na tú skutočnosť, že navrhovateľ vyhlásil ku dňu 31.05.2010 okamžitú splatnosť predmetného úveru a k tomuto dňu aj vyzval na úhradu záväzku vo výške 7.983,88 eur. Navrhovateľ podal riadny návrh na súd a nárok si uplatnil na zaplatenie sumy 6.801,33 eur s príslušenstvom dňa 16.02.2015, t.z. po márnom uplynutí 3-ročnej premlčacej doby v zmysle § 101 OZ. Preto súd na základe ust. § 54 ods. 1, 2, § 100 a § 101 OZ dospel k záveru, že pokiaľ navrhovateľ dňa 31.05.2010 vyhlásil mimoriadnu splatnosť a svoje právo uplatnil na súde dňa 16.02.2015, je jeho nárok na zaplatenie žalovanej premlčaný.

Vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zo dňa 12.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.12.2010 a netvorí prekážku veci rozhodnutej k tomuto podaniu, keďže ide o nulitné rozhodnutie, ktoré ako keby nebolo vydané, pretože bolo vydané na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky. Z tohto dôvodu nemohol súd toto konanie podľa § 104 O.s.p. pre prekážku res iudicata zastaviť. Okrem toho poukázal aj na odôvodnenie uznesenia OS Prievdza zo dňa 09.12.2014 v exekučnej veci, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje, vedenej pod sp.zn. 16Er/1858/2011. Podľa čl. VI bod 7. úverovej zmluvy, navrhovateľ uzavretím zmluvy navrhol, že prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu budú rozhodnuté prednostne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka nebola osobitne vyjednaná, pretože bola inkorporovaná priamo do zmluvy a dlžník ju nemohol ovplyvniť. Súd ju preto považoval za neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a preto za absolútne neplatnú a na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky vydaný rozhodcovský rozsudok vydané nulitné rozhodnutie. Nie je možné naň vôbec prihliadať. Čo sa týka námietky, že svoje právo si uplatnil v zmysle § 112 OZ riadne a včas a premlčacia doba od uplatnenia práva na súde alebo iného príslušného orgánu po dobu tohto konania neplynula, súd je toho názoru, že v tomto prípade nedošlo k prerušeniu plynutia premlčacej lehoty počas rozhodcovského konania, keďže týmito konaniami nedošlo k riadnemu uplatneniu práva na súde a rozhodcovská doložka obsiahnutá v predmetnej úverovej je absolútne neplatná. Takýmto konaním preto nemohlo dôjsť k prerušeniu plynutia premlčacej doby. Preto súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný z dôvodu premlčania v celom rozsahu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľa zaviazal zaplatiť úspešným odporcom 1/, 2/ náhradu trov právneho zastúpenia spolu vo výške 982,81 eur.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý namietal, že konanie na súde prvého stupňa má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, pričom súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ ako veriteľ mal predvídať podľa názoru súdu, že rozhodcovská doložka bude raz vyhlásená za neplatnú. Poukázal na tú skutočnosť, že navrhovateľ je bankou, ktorá na základe bankového povolenia vykonáva stavebné sporenie v zmysle zák.č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení. V zmysle § 93b ods. 1, 2 zákon o bankách, banky sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Navrhovateľ v súlade so zákonom a povinnosťami, ktoré sú mu kladené priamo zákonom pri uzatváraní prvého obchodu, ktorý v danom prípade predstavuje uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení, je dané právo voľby o rozhodovaní prípadných sporov, t.j. vždy už len na klientovi ako na spotrebiteľovi, či udelí súhlas s tým, aby prípadné spory z obchodného styku a spory z obchodov boli rozhodované v rozhodcovskom konaní. Následne navrhovateľ postupoval v súlade s dojednanou rozhodcovskou doložkou a podal návrh na Stály rozhodcovský súd asociácie bánk SR. Pokiaľ by si navrhovateľ uplatnil pohľadávku na všeobecnom súde je dôvodná otázka navrhovateľa ako by súd postupoval v prípade, ak by bola v zmysle § 106 O.s.p. vznesená námietka nepríslušnosti všeobecného súdu. Na podklade rozhodcovského rozsudku podal návrh na vykonanie exekúcie, pričom v konečnom dôsledku exekučné konanie bolo uznesením zo dňa 09.12.2014 zastavené. Nie je potom zrejmé ako mal predvídať, že premlčacia doba počas doby konania pri uplatnení si práva na príslušnom orgáne a pri výkone rozhodnutia nebude podľa názoru súdu spočívať z dôvodu, že rozhodcovské konanie neprebehlo na príslušnom orgáne, keďže rozhodcovská

doložka je absolútne neplatná. Takýto postup zo strany súdu má za následok poškodzovanie jeho práv, pretože napriek tomu, že voči povinným postupoval v súlade s platným právom SR, dostáva sa do situácie, že nárok je nevykonalý. Konštatovanie premlčania práva veriteľa proti dlžníkovi musí byť založený na zistení všetkých rozhodujúcich skutočností a má preto zato, že výklad právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je hrubým spôsobom narušením princípu právnej istoty predvídateľnosti práva ako aj legitímneho očakávania. Poukázal tiež na tú skutočnosť, že ust. § 1 ods. 1 a § 2 Obchodného zákonníka uvádza, že jednou zo základných zásad je *lex speciális, derogat lex generalis*, teda zákon špeciálny, ktorým je Obchodný zákonník je s osobitnou úpravou, ruší zákon všeobecný v tomto prípade Občiansky zákonník. Ďalej poukázal na ust. § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka, § 263 ods. 1 Obchodného zákonníka, kedy toto zákonné ustanovenie zaraďuje zmluvu o úvere medzi tzv. absolútne obchody. Ďalej poukázal na rozhodnutie KS v Banskej Bystrici s tým, že podľa názoru navrhovateľa otázku premlčania je potrebné posúdiť podľa platnej úpravy Obchodného zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba 4 roky. Ďalej poukázal na rozhodnutia iných krajských súdov ako aj na tú skutočnosť, že úverový vzťah medzi účastníkmi bol založený dňom 13.11.2006 a teda pred účinnosťou novely a jedná sa o absolútny obchod, na ktorý je potrebné aplikovať Obchodný zákonník. Ďalej namietal, že úprava premlčania nie je úpravou, ktorá smeruje k ochrane spotrebiteľa, pričom premlčanie pôsobí voči oboj stranám rovnako a problematika premlčania je komplexne upravená v oboch právnych predpisoch, t.z. ako v Obchodnom, tak aj v Občianskom zákonníku. Mal preto zato, že pokiaľ súd uvádza, že premlčacia doba uplynula 31.05.2013 a navrhovateľ si svoju pohľadávku uplatnil návrhom dňa 26.05.2011 v exekučnom konaní, súd prvého stupňa sa však žiadnym spôsobom nevyporiadal so skutočnosťou, že v čase, keď sa pohľadávka premlčala, bola riadne uplatnená v exekučnom konaní vedenom na tom istom súde s čím sa súd prvého stupňa vo svojom odôvodnení nevyporiadal. Mal preto zato, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je dostatočne presvedčivé s tým, že zákonnosť konania pred súdom predpokladá, že súd koná nestranné, nezávisle a s využitím všetkých zákonných vytvorených prostriedkov na dosiahnutie účelu občianskeho súdneho konania. Poukázal na odôvodnenie súdu prvého stupňa, ktoré považuje za obzvlášť zarážajúce a zmatečné, pretože ten istý súd, ktorý viac ako tri roky právoplatne viedol exekučného konanie na základe rozhodcovského rozsudku, tento vyhlásil za nulitný a v konečnom dôsledku exekúciu zastavil. Žiadal preto v konečnom dôsledku, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zaviazal ho na náhradu trov konania.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili odporcovia 1/, 2/, ktorí uviedli, že sa nestotožňujú so závermi odvolateľa v tom smere, že by nárok nemal byť premlčaný. Vo vzťahu k danému právnomu vzťahu zdôraznil, že účastníci uzatvorili dňa 13.11.2006 úverovú zmluvu o stavebnom sporení, ktorá bola vyhodnotená ako spotrebiteľská zmluva. Druhým nespochybniteľným faktom je, že voči exekučnému uzneseniu navrhovateľ v postavení povinného nepodal odvolanie, teda jediný zákonný opravný prostriedok, ktorým mohol tieto závery exekučného súdu spochybniť a nárok na súde si uplatnil 10.02.2015. Poukázal na rozhodnutie NS SR, ktorý vyslovil, že právo patrí bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenie uplatňujú včas a s dodatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Poukázali na tú skutočnosť, že navrhovateľ nepochybné disponuje množstvom súdnych rozhodnutí v obdobných exekučných veciach začatých na podklade rozhodcovských rozsudkov, v ktorých všeobecné súdy zastavovali *ex offo* alebo na návrh povinných exekučné konania, prípadne odmietali vydať poverenie pre rozhodcovských doložiek so spotrebiteľským právom. Súdy judikovali neplatnosť rozhodcovských doložiek minimálne už v rokoch 2010 a 2011. Za daného právneho stavu mohol navrhovateľ v čase plynucej premlčacej doby v zmysle zásady *vigilantibus iura* podať žalobu na súd a navrhnúť prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ do právoplatného skončenia exekučného konania. Pokiaľ tak nekonal, sám si svojou nečinnosťou zapríčinil premlčanie svojho nároku. Ďalej poukázali na ust. § 93 ods. 1,2 zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách s tým, že podľa § 93b zákona o bankách, tento si vyžaduje individuálne vyjednanie rozhodcovského konania zo strany spotrebiteľa a to po poučení o dôsledkoch jeho rozhodnutia, avšak dodávateľ tak musí postupovať spôsobom preukázateľným. Vo vzťahu k aplikácii Občianskeho zákonníka na premlčanie nárokov z úverových zmlúv poukázali na tú skutočnosť, že pohľadávka sa stala splatnou dňa 31.05.2010, pričom navrhovateľ si uplatnil svoje právo podaním dňa 16.02.2015, pričom vzhľadom na splatnosť pohľadávky si mohol svoje právo objektívne uplatniť na súde už 01.06.2010. Urobil však takmer po piatich rokoch, preto mali zato, že záver súdu prvého stupňa pri posúdení otázky premlčania je v celom rozsahu správny, pričom na prejednávanej prípad je potrebné aplikovať 3-ročnú premlčaciu dobu. Čo sa týka rozhodnutí, ktorými argumentoval navrhovateľ v odvolaní, tieto sú buď prekonané neskoršou judikatúrou alebo ide o ojedinelé právne názory, ktoré nemožno považovať za ustálenú a záväznú judikatúru všeobecných

súdov. Poukázal tiež na rozhodnutia NS SR sp.zn. 3Mcdo 14/2014, rozhodnutie Ústavného súdu sp.zn. I ÚS 402/2013, rozhodnutie iných krajských súdov. Vo vzťahu k otázke spočívania premlčacej doby v zmysle § 112 OZ, uviedol, že podstatnou je tá skutočnosť, že ak navrhovateľ uplatnil svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozsudok v dôsledku neplatnej rozhodcovskej doložky, nejde o uplatnenie práva príslušného orgánu a tým nie je splnená podmienka uplatneného práva v zmysle § 12 OZ. Rovnako neobstojí námietka zo strany navrhovateľa v tom smere, že by odôvodnenie rozsudku neobsahovalo odpoveď na otázku, prečo počas exekučného konania premlčacia lehota podľa § 112 OZ nespočívala, je dostatočne vysvetlené v samotnom rozsudku. Uplatnili si zároveň náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o otázku spočívania premlčacej doby uplatneného práva navrhovateľa, ktorý nastolil navrhovateľ v odvolacom konaní, odvolací súd sa s argumentáciou navrhovateľa nestotožňuje. Podľa § 112 OZ, ak veriteľ je v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Navrhovateľ poukázal nato, že v konaní uplatnené právo si uplatnil na rozhodcovskom súde, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok a na jeho základe podal návrh na vykonanie exekúcie, keď však OS Prievidza exekučné konanie zastavil.

V prejednávanej veci je potom zrejmé, že rozhodcovský súd, na podklade ktorého bol vydaný rozhodcovský rozsudok nemal právomoc vo veci uplatneného práva navrhovateľa konať a rozhodovať z dôvodu posúdenia rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, v dôsledku čoho potom v návaznosti na § 112 OZ nemožno uviesť, že by právo navrhovateľa počas exekučného konania na súde spočíval. Okrem toho v konečnom dôsledku sa súd prvého stupňa riadne zaoberal otázkou spočívania premlčacej doby v zmysle § 112 OZ a odvolací súd sa s jeho výkladom ustanovenia zákona v celom rozsahu stotožňuje.

Vo vzťahu k posúdeniu plynutia premlčacej doby v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka je v tomto smere odvolací súd nezistil žiadne pochybenie na strane súdu prvého stupňa. V prejednávanej veci je nesporné, že zmluva o úvere, ktorú uzatvorili účastníci je upravená v Obchodnom zákonníku ako tzv. absolútny obchod s tým, že zároveň sa však jedná o zmluvu spotrebiteľskú, pričom v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Keďže v prejednávanej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, čo v konečnom dôsledku ani navrhovateľ v danom odvolaní nespochybnil, je potrebné na daný právny vzťah aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku. Preto v konečnom dôsledku s prihliadnutím na tú skutočnosť, že samotný navrhovateľ vyhlásil ku dňu 31.05.2010 okamžitú splatnosť daného úveru a k tomuto dňu vyzval odporcov 1/, 2/ na úhradu ich záväzku a návrh na súd bol podaný dňa 16.02.2015, je potrebné konštatovať, že došlo tak podaniu návrhu po márnom uplynutí 3-ročnej premlčacej doby v zmysle § 101 OZ. Preto v dôsledku znesenej námietky premlčania zo strany odporcov 1/, 2/ bol v celom rozsahu správny postup súdu prvého stupňa, ktorý nárok navrhovateľa zamietol.

Vo zvyšku ako bolo vyššie uvedené odvolací súd v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v spore úspešným odporcom 1/, 2/ bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1, § 13 ods. 2 a § 16 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. c/ vyhl.č. 655/2004 Z.z. proti navrhovateľovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Trovy úspešných odporcov 1/, 2/ predstavovali trovy za jeden úkon právnej pomoci a to podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu 237,34 eur + režijný paušál 8,39 eur.

Poučenie:

Poučenie : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.